

JOS. RYBÁK:

SV. PETR KANISIUS

Z TOVARYŠSTVA JEŽÍŠOVA

UČITEL CÍRKEVNÍ.

Josef Rybák

1 9 2 5

SV. PETR KANISIUS

Z TOVARYŠSTVA JEŽÍŠOVA

UČITEL CÍRKEVNÍ.

Pro katolíky československé sestavil

P. JOS. RYBÁK,

kněz téhož tovaryšstva.

*MOTTO: „Kdo by však činil a učil,
ten bude velikým slouti
v království nebeském.“ Mat. 5, 19.*

I 9 2 5

IMPRIMI POTEST.

Pragae, die 6. Nov. 1925.

METHODIUS ŘIHÁK S. J.,
Praepositus V. Provinciae
Čechoslovacae.

No. 17.571.

IMPRIMATUR.

Olomucii, die 11. Nov. 1925.

IOSEPHUS VYVLEČKA,
Praeses a. e. Consistorii.

SV. PETR KANISIUS T. J.,
učitel církevní.

MODLITBA:

Bože, který jsi sv. Petra, vyznavače svého na obranu víry katolické vyzbrojil statečností a vědou, popřej milostivě, aby srdce pobloudilých jeho příkladem a naukou byla přivedena na cestu spásy a věřící posílení vytrvale vyznávali pravdu. Skrze Krista Pána našeho.

PRAMENY:

Joh. Metzler S. J., Petrus Kanisius, 1925.

Flor. Riesz S. J., Der sel. Petrus Kanis, 1865.

Die Fahne Mariens, Festnummer, 1925, 10.

ÚVODEM.

Letos, o milostivém létě 1925, na svátek Nanebevstoupení Páně (21. května), viděl velechrám sv. Petra v Římě opět neobyčejné divadlo, totiž slavné svatořečení bl. Petra Kanisia z Tovaryšstva Ježíšova. Za ohromné účasti poutníků (30.000) z Německa, Rakouska, Holandska, Švýcarska, Francie a Ameriky se svými vůdci, za přítomnosti 12 opatů, 70 biskupů, 21 arcibiskupů, 3 patriarchů, 30 kardinálů (římských i jiných), četných zástupců kleru světského i řeholního, zvláště členů Tovaryšstva Ježíšova, jehož členem slavné paměti byl právě Petr Kanisius, i celé řady mužů vznešených ze světa laického, prohlásil sv. Otec, Pius XI., jako neomylný učitel církve sv. po zralé úvaze a slavném vzývání Ducha Sv., že bl. Petr Kanisius náleží mezi svaté církve Kristovy a spolu připočten jest k učitelům jejím, i že jako učitel církevní má býti ctěn v celé církvi; načež za hlaholu zvonů všech chrámů římských zaznělo mohutně v prostorách ohromné basiliky svatopetrské nadšené Te Deum, jež pěli zástupové z různých národů. Tento chvalozpěv má míti ohlas i v srdcích katolíků československých: Neníť kanonizovaný Petr Kanisius neznám v dějinách vlasti naší, ba jest o její rekatolisaci v době reformace velmi zasloužilý. K tomu řád, jemuž světec náležel, podnes působí mezi katolíky našeho československého státu; pročez žádá i pieta nezůstaviti řečené události nepovšimnuté. Podáváme zde tudíž československým katolíkům dobré vůle alespoň náčrt neobyčejně činorodého života tohoto světce k uctění jeho slavné památky.

KANISIOVO MLÁDÍ, VOLBA POVOLÁNÍ A JEHO PRŮPRAVA.

Bylo to r. 1521 po tvém narození, ó můj nej-
dobrotivější Stvořiteli a Vykupiteli, Ježíši
Kriste, když já, dítko hněvu a podrobený hříchu,
jsem spatřil světlo světa podle vůle tvé; – tak
začíná Kanisius svůj životopis, jež napsal v 49. roce
věku svého a doplnil na sklonku jeho svou du-
chovní závětí.

Po tomto pokorném začátku seznamuje nás
se svými zbožnými rodiči (Jakub a Egidie Kanis),
se svým rodištěm (Nymwegen v Holandsku, teh-
dy části Německa) a se dnem zrození (8. máje).

Ačkoliv již za dva roky osiřel, ztrativ svou vý-
bornou matku, obdržel v druhé choti svého otce
druhou dobrou matku. Símě víry záhy zaseté ve
vnímavé srdce šťastného zrozence začalo slibně
klíčit: Malý Petr měl zálibu ve zbožných obráz-
cích, rád ministroval, oltáříček si stavěl a kněze
napodobil. Ale u vzrůstajícího hošíčka objevily
se, jak sám pokorně doznává, i povážlivé chyby.
Zakládaje si na svém původu, – byltě otec jeho
pro zásluhy své od vévody lotrinského povýšen
do stavu šlechtického a devětkrát zvolen za sta-
rostu v Nymvegách, – a na svém nadání, stal se
pyšným a drzým. Otec, nemoha se sám jemu

věnovati, dal ho na výchovu jeho učiteli. To však nepomohlo, ba naopak uškodilo: Petr, seznámiv se s lehkomyšlnými společníky a jsa často bez náležitého dozoru, dopustil se poklesků, kterých i jako stařec upřímně litoval. Než jedno ho nepustilo: bázeň Boží, takže se uchránil hrubšího poklesku proti andělské ctnosti.

Když mu bylo patnáct let, poslal ho otec na vyšší studia do Kolína n. R. I zde Kanisius podléhal neblahému vlivu bujných spolužáků. A Bůh sám ví, co by se bylo s Kanisiem stalo, kdyby byl nenašel útulku v dobrém ústavě (studentském domově), kde se ho ujal svatý kněz Mikuláš Esch. »Na jeho domluvy« – s povděkem doznává světec – »přemohl jsem svou divokost.« Pod vedením tohoto kněze tak prospíval, že jako jinoch devatenáctiletý dobrovolně zasvětil se Bohu navždy jako panic. To ovšem bylo velkým překvapením pro otce, jenž svému Petrovi dokonce vyhledal již bohatou nevěstu. Nadto v Kanisiovi dozrál úmysl státi se knězem a sice řeholním, – ale v které řeholi? Zde rozhodlo řízení Boží, na něž upozornila Petra jistá zbožná vdova svou určitou předpovědí, že se totiž stane členem nové řehole, již vzbudí Pán. A vskutku. R. 1543 přišel Kanisius do Mohuče, kde právě tehdy dlel Petr Faber, jeden z prvních deseti druhů sv. Ignáce z Loyoly a spolu z prvních členů jím nově zalo-

ženého řádu Tovaryšstva Ježíšova. Na jeho radu a pod vedením jeho vykonal Kanisius třicetidenní duchovní cvičení, při nichž poznal, že »pravidla Tovaryšstva budou pro něho zvláště vhodná a užitečná k dobrému a zbožnému životu a ke službě Boží.« I vstoupil do Tovaryšstva Ježíšova, aby v něm pracoval pro čest Boží přes 50 let. Tomuto kroku vždycky blahořečil; píšeť ve svém životopise: »Toto povolání k řeholi, jež mně propůjčil Kristus, jest jak myslím asi největší dobrodiní, jehož jsem byl účasten zde na světě.«

Když se v Kolíně, prvním sídle mladého Tovaryšstva v Německu, důkladně vzdělal dle rozumu i srdce, vysvěcen jest na kněze r. 1546. Poněvadž byl velmi zběhlý v bohovědě, biskup augšpurkský, kardinál Otto, dal ho rok nato jako bohovědce po bok svému zástupci na sněmu tridentském. Ještě téhož roku vidíme nadějného Kanisia v Římě, aby zde podle stanov řádových vykonal tak zv. zkušební rok ve škole ctnosti pod vedením samého zakladatele řádu, sv. Ignáce. Poté počíná již pro mladého kněze jeho tak rozsáhlá i blahodárná činnost. Nejprve poslán jest od generála řádu na právě založené učeliště (kolej) v Messině na Sicilii. Ale za nedlouho vrací se opět do Říma, aby nastoupil novou, prozřetelností Boží mu vykázanou dráhu působnosti. Sv. zakladatel ukládá mu, aby se odebral do Německa. Posílen jsa

hojnou a vroucí modlitbou, požehnán hlavou církve, Pavlem III., zasvěcen službě Boží slavnými sliby řeholními a potěšen tklivým zjevem Srdce Kristova, dává se v září 1549 na cestu do vlasti své, aby jí byl pravým apoštolem, druhým Bonifácem.

101

KANISIUS – APOŠTOL SLOVEM.

Náboženské poměry byly tehda v Německu a celé střední Evropě přežalostné. Bludy Lutherovy čili reformace šířily se zeměmi jako divý příval, jenž hrozil zničit všechno katolické. Proti této záplavě postavil se Bohem nadšený Petr Kanisius, také »skála«, aby jí vítězně čelil vší silou svého ducha a veškerou láskou svého srdce.

Vůdčí jeho směrnice v boji proti reformaci jsou: 1. všeobecné a důkladné poučení a 2. láska k zbloudilým.

K prvnímu druhu činnosti náleží: a) poučení kněžstva, b) poučení osob vládnoucích a vlivných, c) poučení lidu, d) poučení mládeže studující a e) poučení maličkých.

a) Poučení kněžstva.

První nápis na náhrobní desce nad hrobem světcovým, u sv. Michala ve Frýburku, začínal: »Ctihodný P. Petr Kanisius, theolog (bohovědec) atd.«, poněvadž proslul v bohovědě. Této hřivny využil náš světec jednak jako profesor bohovědy na universitě v Ingolštátě (tři roky) a ve Vídni, ednak při důležitých učených shromážděních a hovorech, jednak při zasedání sněmu trident-ského.

Jak bylo třeba tenkrát mužů opravdově učených a apoštolských, na př. ve Vídni, patrně z tehdejšího smutného stavu vídeňské diecése. Bohoslovecká fakulta měla r. 1551 pouze 10 posluchačů; v předchozích pak dvaceti letech vůbec nikdo nešel na kněžství. Následek toho byl ovšem neblahý pro celou diecési: mnoho far bylo neobsazeno a jiné měly za správce kněze odpadlé a ženaté. A jinde, na př. u nás v Čechách, nebylo lépe.

Když se Řehoř XIII. otázel Kanisia: »Co mám učinit pro ubohé a bludem tolik rozdrásané Německo?«, odpověděl tento rázně: »založit semináře«, které by rok co rok dávaly církvi řádné kněze, j. kněze v katolické nauce utvrzené a ctností dbalé. A hle, toto slovo bylo také popudem, že záhy vznikly papežské semináře ve Vídni, ve Štýr. Hradci, v Braunsbergu, ve Fuldě, v Dillingách a v Praze.

b) Poučení vládnoucích a vlivných.

Skutky apoštolské mluví o čtveru dlouhých cest sv. Pavla. Ale kolik cest bylo vážit našemu světcu, i když ne tak dlouhých, ale neméně namáhavých! Brzo vidíme ho na říšských sněmech v Augšpurku a v Řezně, brzy při dvorech knížat duchovních i světských ve Vídni, v Čechách, Bavorsku, Tyrolsku, Polsku a Německu jako ka-

zatele, brzy při náboženské disputaci wormské, brzy jako průvodce papežského legáta na říšský sněm v Polsce, brzy jako theologa na sněmu v Tridentu, brzy v Římě jako důvěrníka náměstka Kristova, nebo svého řádu. Tam radí, tu poučuje; všude plní úkol apoštolský.

A kolik cest – podotýkáme mimochodem – vykonal jako řádový představený (provinciál), spravuje po 13 let (1556–1569) učeliště (koleje) a domy řádové v Německu jižním, Rakousku a Švýcarsku, aby žádný dům nepostrádal jeho otcovské péče, rady a útěchy! »Péče o všechny církevní obce« (2 Kor. 11, 28).

c) Poučení lidu.

Kanisius, kde a kdy mohl, kázal. Jako profesor bohosloví ve Vídni navštěvoval v postě osiřelé fary dolnorakouské a konal všude tak zv. křesťanská cvičení. Sedm let zastával úřad kazatele na dómě augšpurckém (1559–1566). Ale i v jiných katedrálách zazníval kratší nebo delší dobu jeho apoštolský hlas: ve Vídni, v Praze, v Řezně, ve Wormsu, v Kolíně, ve Štrasburku a Würzburgu. Měl-li někde s počátku 8–10 posluchačů, netrvalo dlouho, – a největší kostely nestačily pojmut všechno posluchačstvo. A lidé nejen poslouchali, ale i hojně na víru se obraceli anebo začali život podle víry; proto i v přijímání sv.

svátostí nastal neslýchaný rozmach. »Jen když dobrý P. Kanisius zde zůstane, dokáže jistě neuvěřitelné věci«, bylo slyšeti z úst vděčných jeho posluchačů a ctitelů.

Než horlivému Petru kazatelna nestačila. I ve zpovědnici, u lůžka nemocného, ba i ve věznici poučoval a povzbuzoval. Zvlášt miloval lid dělný a služebný a jak mohl se ho ujímal.

Dobře věda, čím je křesťanskému lidu Matka boží, šířil její úctu, schvaloval myšlenku o mariánských družinách a sám některé založil; mezi nimi první družinu ženskou ve Frýburku (1583).

d) Poučení mládeže studující.

Našeho světce nebylo nikterak tajno, že kdo má mládež, má budoucnost, že jaký jest květ, takové většinou bývá i ovoce, a že jaká setba, taková obyčejně i žeň. Proto staral se všemožně, aby především mládež studující byla vzdělávána a vychovávána v duchu katolickém. Sám také jak mohl, mládež po výtce nadanější kolem sebe shromažďoval a ve vědě i zbožnosti vyučoval.

Kolik kolejí (gymnasií) konviktů a seminářů ctí v něm svého zakladatele nebo zvelebitele! Tak založil koleje v Mnichově, Dillingách, v Hallu v Tyrolsku, v Innomostí, ve Špýru, v Trnavě, ve Frýburku švýc. a v naší Praze (r. 1555). Připojme

některé poznámky o založení koleje pražské, z níž vyrostlo později slavné učeliště bohovědné.

Tehdejší doba byla u nás, jak jsme se již zmínili, velmi pohnutlivá. Národ byl nábožensky roztržštěn: Vedle katolíků, jichž však bylo jen asi jedna třicetina obyvatelstva, byli utraquisté, Čeští bratři a luteráni. Skoro všechna města slavila 6. červenec jako svátek Husův. Universita byla v rukou utraquistů. Šlo především o to vymaniti universitu z jejich rukou, poněvadž dávala ráz veškerému vyučování; dále bylo třeba stav kněžský povznést ctnostnými kněžími a lid důkladně poučiti o pravdách náboženských.

Ferdinand I., král český, byv o to požádán administrátorem arcibiskupství pražského, Jindřichem Piškem z Horšova Týna a vida sám zdárnou činnost Tovaryšstva Ježíšova ve Vídni, umínil si, že se postará, aby i v Praze zřídili jesuité kolej. I obrátil se na sv. Kanisia, jenž tehdy dlel ve Vídni. Tento píše o tom (14. října 1554) sv. Ignáci v Římě: »Vskutku lze se nadíti, že to bude k největší podpoře náboženství a k nesmírnému prospěchu duší, přijdou-li naši členové do Prahy ... Zádá se o 12 členů řádových a 2 mají býti doktory bohosloví. Městská rada jest většinou katolická jako i administrátor biskupství Prosím, aby všichni, kteří budou posláni, vyzbrojili se sv. trpělivostí a velikou horlivostí ne tak k dis-

putování, jako k snášení a vzdělání této země více skutky, než-li slovy«.

Sv. zakladatel přivolil. V květnu 1555 vidíme Kanisia za touto záležitostí v Praze, kdež trvá až do podzimku. Než založení koleje nebylo bez obtíží nejen co se týká umístění — o to se již světec dílem postaral, an sám zřídil jedno křídlo příští koleje — ale hlavně pro odpor utraquistů. Byliť celým podnikem velice pobouřeni. Kdosi udělal na sv. Kanisia posměšný latinský verš: »Hinc procul canis, pro nobis excubat anser« t. j. »Pryč odtud, pse, nás hlídá husa«. Načež Kanisius také veršem odpověděl: »At qui canem odere, haud oves sunt sed lupi« t. j. »Ale kdo psa nenávidí, nejsou ovce, nýbrž vlci«.

R. 1556 z jara (15. dubna) přišlo tedy 12 je-suitů do Prahy (4 Němci, 6 Holanďanů a 2 Vlaši); »starší jeli na voze a mladší šli pěšky v tmavém, dlouhém šatě s krátkým pláštěm, se sklopenýma očima, každý s cestovní holí v ruce, přes tržiště staroměstské směrem ke klášteru sv. Klementa (tehdy dominikánů) u mostu«. S počátku bylo jim trpěti nouzi i ústrky; na samého Petra Kanisia hozeno bylo z venku kamenem, když sloužil mši sv. Ale později se mysli uklidnily, k čemuž přispěla též kázání Kanisiova zde konaná. Kolej vzkvétala, brzy zřízen byl při učilišti (gymnasiu) konvikt pro jinochy z vyšších stavů

a několik let nato zřídil tu sv. Kanisius i seminář pro chudé bohoslovce, sám toto dílo doporučiv širším vrstvám pamětním spisem, jenž vyšel tiskem. Dějiny dosvědčují, jak kolej pražská, světcem založená stala se hořčičným semenem pronikavé činnosti Tovaryšstva Ježíšova v celých Čechách na jejich rekatolisaci.

e) Poučení maličkých.

Kdo by neznal obrazu nebo řezby představující světce, jak sedí (nebo stojí) mezi maličkými s katechismem v ruce, jež jim za napjaté pozornosti živě vykládá?

Ten, jenž byl rádcem papežů, císařů a králů dovedl se snížit až k maličkým! Aťsi byl profesorem na universitě, aťsi obhájcem sv. víry v učených shromážděních, aťsi představeným celé provincie řádové, aťsi velkým spisovatelem, všude našel si čas i místo, kde vyučoval (katechizoval) děti katechismu. Ano, ještě poslední síly své věnoval vyučování dětí v náboženství. Není to živé naučení, jak jest důležité, aby každý křesťan již jako dítě znal dobře zjevené pravdy? A nestal se právě po této stránce (co se týká katechese) Kanisius světoznámým? Děti si také svého obětavého katechetu vroucně zamilovali: Jakmile se ukázal na ulici, z dále se k němu sbíhaly a aby mohl dále jíti, musily násilím od něho býti odtrženy.

2. Druhým heslem v apoštolské práci svět-cově bylo: zbloudilým a svedeným prokazovati lásku. A není divu; neboť jakou cenu mělo by veškeré působení, o němž jsme vypravovali, bez lásky? »Milujme ty, kteří nás pronásledují a pomlouvají« píše výslovně a dodává; »zvláště, když většina z nich bloudí z nevědomosti!« Proto také nikde nenazývá protivníky bludaři ani ne protestanty nebo luterány, nýbrž »novými učiteli a novým světem«. R. 1558 volán byl do bavorského městečka Straubingu, aby učinil zde pří-trž šíření bludů Lutherových. Kanisius přišel. Shromážděné obyvatelstvo toužebně očekávalo, s jakou přísností a břitkostí oboří se především na odpadlé kněze. Ale jaké zklamání! Kanisius ani se nezmínil o daném pohoršení, líčil lásku božského Spasitele k nám, aby roznítil chladnoucí lásku v srdcích věřících posluchačů; což se mu také skvěle podařilo. A nebyl to nejlepší užitek? Tak i při jiných příležitostech jeho horlivost otevřenost a neohroženost byly ve službách lásky, blahově soucitu a dobroty. »Zbloudilé bratry nesmíme nenáviděti a pronásledovati, ale musíme za ně se modliti, trpěti, jim dobré prokazovati a je milovati«. To bylo tedy vůdčí zásadou tohoto apoštola v jeho slovech a spisech. Nebyl takto věrným obrazem dobrého pastýře, jenž zanechal devadesát devět ovcí, šel za tou, která se byla ztratila?

3. Odkud čerpal sv. Kanisius tohoto ducha lásky a svou úžasnou horlivost apoštolskou? Odpověď zní: Ze spojení s Bohem, jemuž se vřele a zcela oddal počínaje duchovními cvičeními před volbou svého povolání. »Bůh jest láska«. Od té doby vroucnost jeho při modlitbě stoupala výš a výše, až dostoupila i mystického nazírání, při němž dostalo se mu i řečeného již zjevení srdce Spasitelova ve velechrámě svato-petrském. Od té chvíle byla hybnou silou veškeré jeho činnosti jen láska k Spasiteli „Láska zajisté Kristova nás pudí“ (2 Kor. 5, 14). Tato láska pudila ho k modlitbě, k pokořování, k poslušnosti, k sebeobětavosti. Jestliže i na svých obtížných cestách byl mysli povznesené k Bohu, pochopíme, s jakou pohroužeností v Boha strávil posledních sedmnáct let života svého ve Frýburku, sklácen stářím a prací. Poděkování jeho po mši sv. trvalo tak dlouho, že ho musili s klekátkem odvésti. Denně oddával se sedm hodin zcela modlitbě na padesát různých úmyslů, jež měl poznačeny.

101

KANISIUS - APOŠTOL PEREM.

Než obrázek rozsáhlé a všestranné činnosti Kanisiovy, jež jsme načrtli, byl by velmi neúplným, kdybychom nepřipojili aspoň několik slov o jeho činnosti spisovatelské, apoštolátu perem.

Světec dobře postřehl, že hlubší rány byly zasazeny církvi sv. slovem tištěným než slovem živým, vždyť i do zapadlých dědin tyrolských vnikly bludy Lutherovy jen tiskem. A proto jako hleděl záplavu tuto zastavit, všemožně na to naléhaje, aby šíření spisů víře i mravům škodlivých byla učiněna přítrž, tak se také staral, aby náhradou za spisy špatné dostalo se lidu spisů dobrých a prospěšných. K tomuto sám přispěl svým neobyčejně plodným perem.

Upozorníme jen na jeho nejznámější plody spisovatelské.

O světoznámém katechismu Kanisiově (velkém, malém a středním) již byla zde řeč. Podotknouti dlužno, že ještě za živobytí světcova byl dvěstěkrát vydán a do patnácti jazyků přeložen.

Hluboce učené je dílo proti Magdeburgským centuriátorům, kteří vydali církevní dějiny (o 13 svazcích), ale směle a zlovolně je zkomolili. Na př. ze sv. Jana Křtitele učinili předchůdce Lutherova. První svazek díla Kanisiova jedná právě

o sv. Janu Křtiteli a uvádí jejich tvrzení na pravou míru.

Spis „Patero knih o nevyrovnatelné Panně a přesvaté Matce Boží Marii“, kterým chce světec čeliti nejen centuriátorům, ale všem utrhačům Bohorodičky, je krásným pomníkem jeho něžné lásky k Matce Páně jakož i péče o její čest. Týž cíl sledují i četná mariánská kázání, vřaděná mezi 11.000 kazatelských náčrtů, jež tvoří 31 svazků.

Patrným dokladem všestranné činnosti Kanisiovy jsou dopisy jeho, jichž bylo vydáno již 8 svazků, které čítají přes 1000 stran.

Konečně o vroucí zbožnosti svědčí četné modlitební knihy a jiné spisy asketické (na př. legendy svatých). Krásná modlitba za všeobecné potřeby, kterou se i náš lid modlívá při odpoledních pobožnostech, vpravdě sevšeobecněla.

Tak stal se sv. Petr Kanisius vskutku učitelem tisíců a tisíců, učitelem nadšeným pro Krista a jeho církev.

Co divu tedy, že již za svého žití byl vysoce ctěn a vážen muž tak svatý a učený, ježž vystižně charakterisuje nápis na jeho krásné, již přes tři sta let staré podobizně: „Jeden svými spisy poučuje národy, druhý je rozplamení ohněm řečí svých a třetí je unese svým čistým životem. Z mnoha tisíců jmenuj mi jednoho,

jenž všecko to konal zároveň. To dokázal, jak sám císař dosvědčuje, náš Petr“. Císař Ferdinand I. a papežský nuncius vídeňský usilovali, aby Petr Kanisius, (teprve třicetiletý) nastoupil na osiřelý biskupský stolec vídeňský. Ale marně. Jen toho dosáhli, že alespoň nakrátko byl správcem diecése. Papež Pius V. zamýšlel jmenovati ho za jeho zásluhy r. 1568 kardinálem, ale pokorný sluha Páně si vyprosil, aby mohl zůstat obyčejným řeholníkem. Za to Bůh sám odměnil a vyvýšil věrného a moudrého služebníka svého zde na zemi co nejvíce.

✍

SKON A OSLAVA SVĚTCOVA.

Sotva, že Kanisius vydechl svou svatou duši 21. prosince 1597 ve Frýburku, šel po zemích, městech, vískách, dvorech knížecích, kolejích řádových a kdekoli byl zesnulý znám, jeden hlas: „Zemřel svatý muž, velký muž, pravý apoštol“. Zvláště Frýburští projevili, jak vysoce si vážili zvěčnělého. Všichni se hrnuli k jeho mrtvole, aby uchvátili aspoň jeden vlas z hlavy jeho nebo kousek šatu jako drahou památku z jeho pozůstatků, takže bylo třeba mrtvolu střežiti. Za poslední odpočinek vykázali mu místo nej přednější, totiž před hlavním oltářem na dómě. — Zbožný lid počal putovati k jeho hrobu a prositi o jeho přímluvu; v úmrtní den zvlášť přicházeli poutníci odevšad. A Bůh odměnil jejich důvěru milostmi a zázraky. Tato úcta a důvěra ještě vzrostla, když ostatky světcovy byly přeneseny do nového kostela sv. Michala. Frýburk stal se četně navštěvovaným místem poutním. R. 1741 čítalo se na 250 nápadných vyslyšení.

Ve století devatenáctém vyšlo v Německu asi sto životopisů, jež velebily Kanisiovu cnost a zásluhy a byly i do jiných řečí přeloženy. Sami náměstkové Kristovi nazvali ho mužem svatým, jenž si zaslouží býti svatořečenu. R. 1864 (20. listopadu) vřadil Petra Kanisia

papež Pius IX. do počtu blahoslavených a 21. května v milostivém létě 1925 prohlásil slavně Pius XI. nad hrobem sv. apoštola Petra jménem Kristovým: „Ke cti nejsvětější sv. Trojice, k rozmachu katol. víry a křesťanského náboženství řadím bl. Petra Kanisia do počtu svatých a korunuji ho za učitele církve“ — *doctor ecclesiae*. Doktorů různých oborů čítáme za našich dnů už nejen na sta, ale na tisíce, kdežto doktory církevní všech věků křesť. letopočtu spočetli bychom snadno, poněvadž tu jde o obor nejvyšší, o vědu svatých slovem i skutkem. „Kdo by však činil a učil, ten bude velikým slouti v království nebeském“ (Mat. 5, 19).

DOSLOV.

Po slavném svatořečení Petra Kanisia měli němečtí poutníci ve Vatikáně audienci. Svatý Otec ve své promluvě ke shromážděným navázal na tři odznaky, zdobící podobiznu světce na poutním praporu: na růženec, pero a katechismus. Poukazuje nejprve na růženec, pravil mezi jiným: „Musíte se státi apoštoly víry. Těmi se však státi nemůžete bez milosti; této pak nemůžete míti bez dětinně zbožné modlitby“. Co se týká druhého odznaku, pera, zdůraznil: „Nikdy nemůžete dosti vykonati pro šíření dobrého tisku. Prostředek, který tolik slouží k šíření bludu, musí také v našich rukou sloužiti k šíření pravdy“. A konečně s hledem na katechismus vložil přítomným na srdce, že péče o křesťanskou výchovu v rodině a o křesťanskou školu náleží k nejdůležitějším úkolům naší doby.

Toto platí i nám, katolíkům československým, kteří máme dostatečnou příčinu taktéž uctívati nového učitele církevního, sv. Petra Kanisia. Rozšiřujme tedy dobrý, katolický tisk, starejme se o katolickou výchovu v rodině i škole a na obě svolávejme požehnání boží horlivou modlitbou v pevné naději, že i nám bude veliký světec a apoštol, sv. Kanisius, štědrým přimluvčím!

Odebírejte lidový měsíčník

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

šířící zájmy Sv. Hostýna
a podporující exerciční hnutí
v našich zemích.

Předplatné na rok 12 Kč (pro Ameriku 1 dol.)
Redakce na Sv. Hostýně u Bystřice pod Hos'.

POUTNÍ DŮM

na Sv. Hostýně

má odpomoci velkému nedostatku při ubytování poutníků a umožniti konání duchovních cvičení.

V redakci Hlasů Svatohostýnských dostati lze knihy a brožury (tiskopisy):

Jesuité. Napsal P. Bohumil Spáčil T. J., profesor na orient. ústavě v Římě. Cena 10 Kč. (Ve prospěch Papežského ústavu sv. Cyrila a Metoděje na Velehradě pro misie mezi Slovany.) Bez této odborně psané knížky neobejde se snadno, kdo působí v katolických spolcích a ve veřejném životě.

Kytice ku poctě sv. Josefa. Napsal Jan Kř. Dvořák. Cena Kč 1.50.

Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly od P. Ovečky T. J. Díl I. Doslovný překlad z původního znění španělského. Přidán jest duchaplný postup myšlenek v exerciciích. Cena výtisku neváz. 18 Kč, váz. 23 Kč. Díl II. neváz. 26 Kč, váz. 32 Kč. Tento II. díl jest samostatná, v sobě ucelená kniha. Podává návod k modlitbě rozjímavé, jakož i důležité poučení o modlitbě afektivní a nazírání získaném, též stručný výklad o modlitbě mystické. Každý kněz a řeholník i řeholnice, rovněž i členové mariánských družin a ostatních náboženských spolků měli by býti obeznámeni s touto knihou.

Chléb náš vezdejší. Poučení o častém sv. přijímání. Cena 80 hal.

Nechte dítek přicházeti ke mně. Poučení o prvním a častém sv. přijímání dětí. Cena 80 hal.

Mešní píseň svatohostýnská s průvodem varhan. Cena 50 hal., bez not za 10 hal.

Píseň zásvětná k Panně Marii Svatohostýnské. Cena 15 hal.

Diplom o zasvěcení se rodiny k B. Srdci Páně.
Cena 1 Kč.

Zásvětná modlitba rodin k Božskému Srdci Páně
s obrázkem bronzové sochy na Sv. Hostýně. Cena 40 h.

Katolické dítě patří do katolické školy!

Čtěte: „Výklad katechismu“ a „Církev vítězná“
(Dědictví Svatojanské.)

Losy na Stojanov po 5 Kč lze dostat v Stojanově
na Velehradě.